

Mūsu dzīve ievirzījusies kritiskā posmā

LCK PRIEKŠSĒDĒTĀJA ZIŅOJUMS

LCK līdzšinējais priekšsēdētājs K. Kundziņš savā ziņojumā norādīja, ka mūsu trimdas dzīvē sācies kritisks posms. Bēgļu maizes rīcieni kļūst aizvien plānāks un nemitīgās pārbaudes jau tā nenoteikto dzīvi padara nepanesamu. Pēc pārbaudēm no dažām nometnēm izslēgti 30 proc. un vairāk tautiešu. LCK darījusi iespējamo. 20. janvārī angļu militārās iestādes Baltijas komitejai paskaidrojušas, ka bij. karavīri pēc pārbaudēm zaudē vienīgi UNRRAs apgādi, bet viņiem paliek tiesības uz apgādi armijas un militārās pārvaldes uzturētās nometnēs un DP tiesības. Šis uzskats krasi atšķiras no nostājas amerikāņu okupācijas joslā.

Bēgļu dzīvi ievērojami apgrūtināja pārvietošana no uzkoptām un iekārtotām nometnēm uz jaunām. Angļu joslā skaidri vērojama tendence atbrīvot vāciešu privātās mājas un sabiedriskās telpas. Hidesenes nometnes likvidēšana jūtami skārusi arī LCK darbību, jo daudziem LCK nozaļu darbiniekiem nācās pārcelties uz 10 km attālo poļu baraku nometni **Augustdorfā**. Lai varētu turpināt LCK darbu, vairāki LCK locekļi iesaistījušies mežu darbos, tā paliekot Detmoldā.

Nepārtraukti turpina pieaugt arī pārtikas grūtības. Vairākās nometnēs izdarītie sīkie aprēķini rāda, ka paredzētās 1550 kal. dienās saņem tikai teorētiski, bet patiesībā kaloriju skaits samazinājies pat uz 1300. Līdz ar to jūtami pasliktinājies veselības stāvoklis, sevišķi apdraudēti bērni. Visi soļi palikuši bez rezultātiem.

Tālāk prof. K. Kundziņš vispārējos vilcienos apskatīja iesaistīšanos darbos, kas kļuvusi rosīgāka, jo tautieši vairs nepalaižas uz UNRRAs maizi, bet cenšas atrast drošāku ekzistences pamatu. Šai secībā aizvien biežāk dzird arī jautājumu par tālāku emigrāciju. Prof. K. Kundziņš ziņoja, ka LCK rokās ir diezgan sīka informācija par patreizējām izceļošanas iespējām uz dažādām aizjūras zemēm, sevišķi uz angļu domīnijām. Jautājums par plānveidīgu baltiešu DP izceļošanu tomēr vēl nekur nav izlemts. Tāpēc dažas grupas sākušas kārtot izceļošanu savrupēji. Mināmi tautieši, kas saņēmuši aicinājumus no radiem Brazīlijā, visvairāk bap-

tisti. Angļu joslā apmēram 150 gīmeņu pašreiz jau gaida izbraukšanas atļaujas no Starpvaldību komitejas Berlīnē. Kārtojas arī jautājums par nelielas grupas pārceļšanos pie radiem Dānijā.

Centrālās iestādes darījušas visu, lai vērstu starptautisko iestāžu un rietumu lielvalstu vadītāju aprindu vērību uz mūsu nepelnītām ciešanām. Izpildīts pagājušā sesijā LCK uzticētais uzdevums vienoties ar bij. Saēimas dep. grupu Vācijā par kopēju iesnieguma tekstu UN pilnsapulcei. Līdzīgus iesniegumus izdarījuši arī Igaunijas un Lietuvas pārstāvji. Par emigrācijas jautājumu LCK prezidijs aizvien sazinājies arī ar sūtni K. Zariņu Londonā, norādot, ka latviešu vairākums, ja emigrācija kļūtu aktuāla, vēlētos doties uz Kanādu. LCK pēdējā laikā arī dara visu, lai iepazīstinātu ar mūsu kritisko situāciju Anglijas parlamenta aprindās, it sevišķi tos parlamentāriešus, kas jau vēltījuši mūsu liktenim savas simpatijas. Tieši pēdējās dienās Baltijas tautu pārstāvji kopīgi iesnieguši atkal jaunu memorandu par bēgļu stāvokli Vācijā un nepieciešamību steidzīgi izkārtot viņu nākotnes problēmu. Iesniegums pamatots ar sīkiem statistiskiem datiem par veģuma un arodu grupām, pārtikas pasliktināšanos, slikti atalgoto darbu Vācijā utt.